

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

กรรณิการ์ กันทะ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

ACADEMIC MANAGEMENT OF ING-KHONG CAMPUS SCHOOL UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHIANG RAI

KANNIKA KANTA

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

May 2025

Copyright 2025 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ของ กระณิการ์ กันทะ

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ดร. ณัฏฐ์ รัตนศิรินิชกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ดร. ชารัตน์ มาลัยแก้ว)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติ บุรณะชาติ)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. รักจิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง: การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ผู้ศึกษาค้นคว้า: ภรณ์การ์ กัณฑ์, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา
, 2568

อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร. ธารัตน์ มาลัยแก้ว

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ตามความเห็นของครู โดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง จำนวน 186 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามโดยใช้มาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสรุปผลวิจัยได้ดังนี้ 1) ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการออกแบบหลักสูตร ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล 2) ผลการศึกษาคือการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และ ด้านการวัดผลประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Title: ACADEMIC MANAGEMENT OF ING-KHONG CAMPUS SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHIANG RAI

Author: Kannika Kanta, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2025

Advisor: Dr. Thararat Malaitao

Keywords: The academic administration

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) To study the academic administration of the Ing-Khong Campus School under the Chiang Rai Secondary Educational Service Area Office, and 2) To compare the academic administration of these schools as perceived by teachers, categorized by educational background and work experience. The sample consisted of 186 school administrators and teachers from the Ing-Khong Campus School under the Chiang Rai Secondary Educational Service Area Office. The research instrument was a 30-item questionnaire using a five-point Likert scale. Data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation. The findings are summarized as follows: 1) The overall level of academic administration in the Ing-Khong Campus School under the Chiang Rai Secondary Educational Service Area Office was rated at the highest level. When considering each aspect individually, the highest mean score was in the area of learning management, followed by curriculum design. The aspect with the lowest mean score was measurement and evaluation. 2) The comparison of academic administration based on work experience revealed statistically significant differences in overall perceptions. Specifically, significant differences were found in the areas of curriculum development, learning management, and measurement and evaluation.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต อิงโฆง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยการสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่าน ดร.ธรรารัตน์ มาลัยเถาว์ อาจารย์ที่ปรึกษา กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในทุกด้าน ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้ศึกษาขอกราบขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบเครื่องมือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ ประธานหลักสูตรการบริหารการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยพะเยา นายกฤตยศ วรรณสาร รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทิงวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย และนางสาริณี เพชรใจศักดิ์ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนพญาเม็งรายวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้อง ให้คำแนะนำแก้ไขตรวจสอบ เครื่องมือและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามที่ใช้ในการค้นคว้า จนทำให้การศึกษาในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวถึงที่มีส่วนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ทั้งร่างกาย และแรงใจคุณประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้ศึกษาขอบแต่ บิดา มารดา ครูอาจารย์ ญาติพี่น้อง และผู้มีพระคุณทุกท่าน จนทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการค้นคว้าด้วยตนเองนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ในที่สุด

กรรณิการ์ กันทะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การบริหารการศึกษา.....	7
การบริหารงานวิชาการ.....	10
ขอบข่ายของการบริหารวิชาการ	14
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
กรอบแนวคิดในการวิจัย	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิง โขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนา หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดผลประเมินผล	35
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสห วิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน	41
บทที่ 5 บทสรุป	45
สรุปผลการวิจัย.....	45
อภิปรายผลการวิจัย.....	46
ข้อเสนอแนะ	50
บรรณานุกรม.....	51
ภาคผนวก.....	55
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย	56
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	57
ประวัติผู้วิจัย.....	79

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์การบริหารงานวิชาการ.....	21
ตาราง 2 แสดงสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย	23
ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย.....	31
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มสห วิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยภาพรวม	35
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการที่ตอบสนอง การ เปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลวัตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการออกแบบหลักสูตร	36
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มสห วิทยา เขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการจัดการเรียนรู้.....	38
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มสห วิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการวัดผลและ ประเมินผล	39
ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต อิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ตามระดับการศึกษา	41
ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต อิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ตามประสบการณ์ การปฏิบัติงาน	42
ตาราง 10 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Schaffer's) ของการ บริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ด้านออกแบบหลักสูตร.....	43
ตาราง 11 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Schaffer's) ของการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ด้านการจัดการเรียนรู้	43

ตาราง 12 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Schaffer's) ของการ
 บริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ด้านการวัดผลประเมินผล 44

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	29
------------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะในสถานศึกษาระดับพื้นฐานซึ่งมีหน้าที่ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง ซึ่งการบริหารงานด้านนี้ต้องอาศัยการวางแผน การจัดระบบ และการควบคุมที่ดี เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเทคโนโลยีที่รวดเร็ว (สมชาย ศรีสุข, 2561) ทั้งนี้ การบริหารงานวิชาการต้องอยู่ภายใต้กรอบของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งได้กำหนดหลักการสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ได้แก่ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในหมวดที่ 2 มาตรา 24 ได้ระบุว่า การจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2545) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการที่ดีต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนเป็นหลัก

ในยุคของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหารงานวิชาการจึงยิ่งมีความสำคัญ โดยต้องสามารถบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคู่มือให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (ณัฐพงศ์ วงศ์ไทย, 2563) หากการบริหารงานวิชาการขาดความชัดเจน หรือไม่มีการติดตามและประเมินผลที่เหมาะสม อาจส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

การบริหารงานวิชาการในหลายโรงเรียน ยังขาดการมีส่วนร่วมจากครูผู้สอนในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ทำให้การจัดการเรียนรู้ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง อีกทั้งยังมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณ และทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวม (วดี อินทร์สว่าง., 2562)

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพและคุณภาพที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตในสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในศตวรรษที่ 21 ที่เกิดความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เศรษฐกิจดิจิทัล และระบบนิเวศใหม่ของการเรียนรู้ (New Learning Ecosystem) ทำให้ภารกิจด้านการบริหารการศึกษา โดยเฉพาะ “การบริหารงานวิชาการ”

กลายเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษา ให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิผลอย่างแท้จริง

การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา เพราะครอบคลุมกิจกรรมหลักด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาสื่อหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ล้วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของผู้เรียน (สุธาสนิ รัตนชัย, 2560) ผู้บริหารสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) ที่โดดเด่น พร้อมทั้งสามารถส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ (พรเพ็ญ แสนชัย, 2561) จากการศึกษาวิจัยของ จิตติมา รัตนประภา (2559) พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการวางแผน พัฒนา และดำเนินการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อีกทั้งยังสร้างความรู้สึกรับผิดชอบในการกิจของโรงเรียน นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ในขณะเดียวกัน ธนวรรณ ทองดี (2562) ได้ชี้ให้เห็นถึงบทบาทของเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System: MIS) ซึ่งช่วยให้ผู้บริหารและครูสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว สามารถวางแผน ติดตาม และประเมินผล เป็นการบริหารจัดการที่ตอบสนองต่อบริบทของโลกยุคดิจิทัลได้อย่างดี

ในด้านกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ ณัฏฐา วัฒนศิริ (2563) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ และพบว่า โรงเรียนที่นำกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มาประยุกต์ใช้ในด้านวิชาการอย่างชัดเจน มักจะมีแนวโน้มของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระยะยาวที่โดดเด่น โดยเฉพาะโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตชนบทหรือพื้นที่ห่างไกล ที่ต้องเผชิญกับข้อจำกัดด้านงบประมาณและทรัพยากรมนุษย์ สำหรับบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก หรือโรงเรียนที่มีข้อจำกัดด้านบุคลากร การบริหารงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างครู ผู้บริหาร และชุมชนอย่างใกล้ชิด โดย ชัยวัฒน์ ศรีประเสริฐ (2564) พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับโรงเรียนอื่น ๆ เป็นแนวทางที่ช่วยให้สามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพแม้จะมีทรัพยากรจำกัด นอกจากนี้ นุชจรี ศรีสมบัติ (2565) ยังได้เสนอแนะว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการวางแผนงานวิชาการอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ในรอบต่อไป ซึ่งถือเป็นวงจรคุณภาพ (PDCA) ที่เหมาะสมกับการพัฒนาการศึกษายุคใหม่

จากการศึกษาข้างต้นและเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า “การบริหารงานวิชาการ” มิใช่เพียงแค่ภารกิจด้านการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหาร

จัดการที่ต้องมีการวางแผนที่ชัดเจน การมีส่วนร่วมของบุคลากร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการมีภาวะผู้นำที่เหมาะสม สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีผู้บริหารที่เข้าใจบริบทของการเปลี่ยนแปลง มีทักษะการบริหารงานวิชาการที่ทันสมัย และสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น และแนวโน้มของโลกในอนาคต ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการศึกษการบริหารงานวิชาการ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เพื่อการนำข้อมูลการวิจัยไปใช้เป็นสารสนเทศ พื้นฐานในการวางแผนการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจ และให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อเป็นการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานให้สอดคล้องกับสภาพการดำรงชีวิตของสังคมยุคใหม่ เพื่อก้าวให้ทันยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การบริหารงานวิชาการจะเป็นอีกหนึ่งงานสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่การพัฒนาคุณภาพ อย่างมีมาตรฐาน พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ตามมาตรฐาน ให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตอิงโขง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ตามความเห็นของครู โดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ตอบสนองของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีความแตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต อิงโฆง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ด้านการออกแบบหลักสูตร
- 1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้
- 1.3 ด้านการวัดผลประเมินผล

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1. กลุ่มประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโฆง ปีการศึกษา 2566 ซึ่งมี 11 สถานศึกษา จำนวน 357 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโฆง ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 186 คน โดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม ตามตารางเครซีและมอร์แกน (krejcie & morgan,1970) จึงเทียบสัดส่วนประชากร และประสิทธิภาพการทำงาน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล แบ่งเป็นดังนี้

3.1.1 ระดับการศึกษา จำแนกเป็น

- 1) ปริญญาตรี
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แยกเป็น

- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) ระยะเวลา 5-10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโฆง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ด้านการออกแบบหลักสูตร

3.2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้

3.2.3 ด้านการวัดผลประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

ด้านการออกแบบหลักสูตร หมายถึง กระบวนการวางแผน จัดทำ และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน ตลอดจนตอบสนองต่อนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) เนื้อหาสาระ หมายถึง ข้อมูลความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของข้อเท็จจริง ทฤษฎี หลักการ หรือกระบวนการคิด ทั้งในลักษณะของสาระการเรียนรู้รายวิชา และสาระบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ที่ลึกซึ้งและสามารถนำไปใช้ได้จริง 2) แผนการจัดประสบการณ์ หมายถึง การวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ผ่านการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง (active learning) การเรียนรู้จากชุมชน รวมถึงกิจกรรมทางสังคม และวัฒนธรรมภายใต้การดูแลของสถานศึกษา

ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ครูหรือผู้สอนมีการออกแบบและดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (learner-centered approach) เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน โดยเลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม ใช้เทคนิควิธีสอนที่หลากหลาย และมีการประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่อง

ด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และแปลผลข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อใช้ในการตัดสินคุณภาพหรือความก้าวหน้าในการเรียนรู้ โดยอิงตามตัวชี้วัดและผลลัพธ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างเป็นระบบ และเป็นธรรมชาติ การวัดผลและประเมินผลจะต้องมีความเที่ยงตรง (validity) ความเชื่อมั่น (reliability) และสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน การพัฒนาผู้เรียน โดยรูปแบบของการประเมินอาจประกอบด้วย การประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ทั้งในรูปแบบของการทดสอบ การสังเกตพฤติกรรม การประเมินแฟ้มสะสมงาน (portfolio) การให้คะแนนจาก rubrics และการประเมินตนเองของผู้เรียน เพื่อให้สะท้อนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้อย่างรอบด้านและถูกต้อง

ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ประกอบด้วย

ครูผู้สอนจำนวน 11 โรงเรียน ได้แก่ครูในโรงเรียนเชียงของวิทยาคม โรงเรียนเทิงวิทยาคม โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม โรงเรียนพญาเม็งรายวิทยาคม โรงเรียนห้วยซ้อวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก โรงเรียนบุญเรืองวิทยาคม โรงเรียนปล้องวิทยาคม โรงเรียนขุนตาลวิทยาคม โรงเรียนยางฮอมวิทยาคม โรงเรียนไม้ยาวิทยาคม และโรงเรียนแม่ตำตาดคว้นวิทยาคม

โรงเรียนสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย หมายถึง หน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเชียงของวิทยาคม โรงเรียนเทิงวิทยาคม โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม โรงเรียนพญาเม็งรายวิทยาคม โรงเรียนห้วยซ้อวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก โรงเรียนบุญเรืองวิทยาคม โรงเรียนปล้องวิทยาคม โรงเรียนขุนตาลวิทยาคม โรงเรียนยางฮอมวิทยาคม โรงเรียนไม้ยาวิทยาคม และโรงเรียนแม่ตำตาดคว้นวิทยาคม

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ได้ข้อมูลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับพื้นที่อย่างยั่งยืน
2. ได้ข้อมูลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ตามความเห็นของครูผู้สอน โดยจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการงานวิชาการ ตลอดจนสามารถนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารแนวคิดทฤษฎี และผลงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การบริหารการศึกษา
 - 1.1 ความหมายการบริหารการศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารการศึกษา
2. การบริหารงานวิชาการ
 - 2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 2.2 ความสำคัญของการบริหารวิชาการ
 - 2.3 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
3. ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
 - 3.1 ด้านการออกแบบหลักสูตร
 - 3.2 ด้านการจัดการเรียนรู้
 - 3.3 ด้านการประเมินผล
4. การบริหารจัดการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

การบริหารการศึกษา

1. ความหมายของการบริหารการศึกษา

คำว่า “การบริหาร” (Administration) ในความหมายโดยทั่วไป หมายถึง การดำเนินกิจกรรมหรือการจัดการอย่างมีระบบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ร่วมกับคำว่า “การจัดการ” (Management) ซึ่งมักใช้แทนกันบริบทต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านการบริหารการศึกษา ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้คำนิยามไว้ ดังนี้

เลิศดาว กลิ่นศรีสุข (2550) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา คือ กิจกรรมร่วมกันของบุคคลหลายคนเพื่อพัฒนาสมาชิกในสังคม ทั้งด้านบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับค่านิยมของสังคม โดยอาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาบุคคลให้เป็นไปตามเป้าหมายของสังคม

Campbell (1971) ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ภายในสถาบันการศึกษา เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างแท้จริง

Good (1973) อธิบายว่า การบริหารการศึกษา คือ การวินิจฉัย สั่งการ ควบคุม และจัดการกิจการต่าง ๆ ของสถานศึกษา ทั้งในด้านการบริหารธุรกิจภายในโรงเรียน การจัดการบุคลากร และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง

Hoy and Miskel (2001) กล่าวถึงการบริหารการศึกษา ว่าเป็นกระบวนการที่มุ่งสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีองค์ประกอบสำคัญหลายด้าน เช่น การตัดสินใจ โครงสร้างองค์กร แรงจูงใจ และภาวะผู้นำ ที่ต้องคำนึงถึงผลกระทบและสภาพการณ์ในอนาคต

Herbert (1950) ให้ความหมายว่า การบริหาร คือ กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป
ร่วมมือกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

Bamard Chester (1962) กล่าวว่า การบริหาร คือ การทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายด้วยกัน

Sergiovanni (1992) นิยามว่า การบริหาร คือกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา คือ กระบวนการหรือกิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความสามารถ ทักษะคติ พฤติกรรม ค่านิยม และคุณธรรม ทั้งในมิติของสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ โดยผ่านกระบวนการที่เป็นระบบและไม่เป็นระบบ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคมได้อย่างยั่งยืน

2. ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาถือเป็นองค์ประกอบที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ เนื่องจากสถานศึกษาเป็นองค์กรฐานรากที่มีภารกิจหลักในการพัฒนาทุนมนุษย์ ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศในทุกมิติ โดยนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษา ดังนี้

สุรศักดิ์ ปาแส (2543) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่า ในการจัดการศึกษาทุกประเภทโรงเรียน หรือสถานศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรทางการศึกษาระดับฐานล่างสุดที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินภารกิจสร้างสรรค์คือจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนชาติโดยอาศัยกระบวนการบริหารจัดการที่ดีมีกลไกของการพัฒนาที่สอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ และเกิดขึ้นโดยความร่วมมือร่วมแรงใจ จากทรัพยากรบุคคลในทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา

สุภรณ์ สถาพงศ์ (2543) ได้กล่าวอย่างชัดเจนว่า “..ถ้าอยากให้สังคมของเราเป็นอย่างไร เราก็ต้องทำโรงเรียนของเราให้เป็นอย่างนั้น..” และ “..ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่เป็นหลักสำคัญที่จะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียน..” ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนมีบทบาทเป็นรากฐานของสังคม และการพัฒนาโรงเรียนจึงเท่ากับการพัฒนาสังคม โดยผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญที่จะนำพาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) ได้กล่าวถึง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ซึ่งระบุว่า การจัดการศึกษาต้องมุ่งเน้นให้คนไทยพัฒนาเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งเป้าหมายนี้จะบรรลุได้ต้องอาศัยระบบบริหารที่มีประสิทธิภาพ

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2545) เสนอว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้ ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรทางการบริหารที่สำคัญ ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Materials) และวิธีปฏิบัติงาน (Management) หรือที่เรียกว่า หลัก 4M's โดยผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการบูรณาการทรัพยากรเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ธีระ รุญเจริญ (2546) อธิบายว่า การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับกระทรวง เขตพื้นที่การศึกษา จนถึงสถานศึกษา โดยแต่ละระดับมีบทบาทหน้าที่ต่างกัน เช่น กระทรวงทำหน้าที่กำหนดนโยบายและจัดสรรทรัพยากร เขตพื้นที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน และสถานศึกษาทำหน้าที่จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษาอยู่ที่บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการอย่างมีระบบ และบูรณาการทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน รวมถึงการดำเนินการตามหลักการบริหารที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาที่ดีนำไปสู่ผลสำเร็จในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติในที่สุด

การบริหารงานวิชาการ

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียนในเชิงปริมาณและคุณภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2547) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งเน้นการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้กำหนดหลักการของการบริหารวิชาการไว้ดังนี้

1. ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน และสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครูผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม
2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด
3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชน และสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการและแหล่งเรียนรู้เป็นเครือข่าย
4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีวัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพจัดการศึกษาได้ทุกช่วงช่วงชั้น
5. มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ คุณภาพ ในการจัดและพัฒนากการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้เสนอหลักการของการบริหารวิชาการไว้ ดังนี้

1. สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครูผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
2. สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญสูงสุด

3. ส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้

4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้น

5. มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพคุณภาพ ในการจัด และพัฒนาการศึกษา

สรุปได้ว่า หลักการบริหารวิชาการเป็นกิจกรรมในสถานศึกษาเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยกระบวนการการกำกับ ดูแล นิเทศ และติดตาม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการและแนวคิดการบริหารวิชาการของวิไลดีและติम्मอค ผู้วิจัยจึงสรุปสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศได้เป็น 7 ด้าน คือ

1. ด้านการบริหารหลักสูตร
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน
3. ด้านการพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน
5. ด้านการนิเทศการสอน
6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
7. ด้านการเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหารหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร และการใช้หลักสูตร วิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา กำหนดนโยบาย และแผนงานวิชาการตลอดปี การศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น จัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับ การจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านวิชาการ ประชุมร่วมกันในการวางแผน การจัดรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมตามโครงสร้างหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัด การสอนซ่อมเสริม สอนแทน ส่งเสริมนักเรียนที่มีความรู้ เป็นเลิศทางปัญญา การสนับสนุนการส่งเสริมการรักการอ่าน

3. ด้านการพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น การจัดกิจกรรมต่าง ๆ การจัดหาหรือเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ครูเพื่อทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม เพียงพอ สนับสนุนให้ครูผลิต สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ประชุมอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานรายภาคเรียน การจัดทำคู่มือตามระเบียบการวัดและประเมินผล จัดทำเอกสารที่ใช้การจัดทำรายงานผลการเรียน การเทียบโอนและรับรองผลการเรียน

5. ด้านการนิเทศการสอน หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษา โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การวางแผนนิเทศการสอนด้วยวิธีการเชิงระบบ การจัดรูปแบบการนิเทศโดยการมีส่วนร่วม การจัดทำปฏิทินการนิเทศการสอน การกำหนดบทบาทหน้าที่ในการนิเทศ โดยมีการสร้างเครื่องมือนิเทศ การเข้าเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาการเรียนการสอน

6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษา โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น เช่น การกำหนดนโยบายการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน การจัดหาคู่มือ และการแนะนำในการทำวิจัยให้แก่ครูผู้สอน การเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้การวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูผู้สอน การสนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนไปปรับใช้ในการพัฒนาได้

7. ด้านการเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษา โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสร้างความเชื่อ ความศรัทธาของโรงเรียนต่อชุมชนและสังคม การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การใช้วิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน

วิจิตร ศรีสอ้าน และคณะ (2548) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนา การเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนสูงสุด

เลิศดาว กลิ่นศรีสุข (2550) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู และนักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นการพัฒนา และปรับปรุงการเรียนการสอน มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ เป็นผู้มีความรู้ คุณธรรม ดำรงตนให้เป็นพลเมืองดี โดยสามารถใช้ความรู้มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพที่สุจริต

Sergiovanni (2004) ได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารวิชาการว่า หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา และปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น

Gorton (1983) กล่าวถึงการบริหารวิชาการว่า หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิด ในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนของนักเรียนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพมากที่สุด

สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารงานในสถานศึกษาเกี่ยวกับ หลักสูตร ได้แก่ การนำหลักสูตรไปใช้การจัดการเรียนการสอน มีวัสดุ สื่อการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล นิเทศ ประชุม ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ ตลอดจนการจัดการบริหารกิจกรรมในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการถือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่มีผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน เพราะเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การนิเทศ ภายใน การวัดและประเมินผล ตลอดจนการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งล้วนเป็นกิจกรรมที่สำคัญในการ ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามเป้าหมายของหลักสูตร (ศุภชัย ยิ่งเจริญสุข, 2561)

การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในการกำกับ ติดตาม และส่งเสริมครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนทรัพยากร และโอกาสใน การพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง (พรทิพย์ เพ็ญสุข, 2562) หากการบริหารขาดความต่อเนื่องและไม่ เป็นระบบ ย่อมส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ (นภัสสร จันทร์ ผ่อง, 2560)

จากการศึกษาของ บุญลือ รัตนสุวรรณ (2563) พบว่า โรงเรียนที่มีการวางแผนงาน วิชาการอย่างเป็นระบบ และมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง จะสามารถยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ ของนักเรียนได้ดีกว่าโรงเรียนที่ไม่มีแนวทางการบริหารที่ชัดเจน ปรับหลักสูตร และวิธีการเรียนรู้ให้ เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของ สถานศึกษาโดยรวม ไม่ว่าจะเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม การประเมินผลที่เป็นธรรม พัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง เป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอย่างยั่งยืน

ขอบข่ายของการบริหารวิชาการ

การบริหารงานวิชาการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน มีนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษากำหนดขอบข่ายของการบริหารวิชาการไว้ดังนี้

มิลเลอร์ (Miller) อ้างถึงใน สราวุธ แซ่มซ้อย กล่าวว่า ขอบข่ายงานวิชาการ ประกอบด้วย

1. การจัดหลักสูตรการสอน
2. การปฏิบัติตามหลักสูตร
3. การติดตามการเรียนการสอน
4. การจัดบริการการสอน

เซอร์จิโอวานนี และคณะ (Sergiovanni and others) อ้างถึงใน อานนท์ ธิติคุณากร กล่าวถึงงานของการบริหารวิชาการว่า ประกอบด้วย

1. การกำหนดปรัชญาและจุดมุ่งหมาย
2. การจัดโครงสร้างโปรแกรมการเรียนการสอน
3. การประเมินผลการจัดการเรียนรู้
4. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้
5. การจัดหาสิ่งสนับสนุนและวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวว่า การบริหารวิชาการมีขอบข่าย ดังนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเตรียมความพร้อมล่วงหน้าในการเรียนการสอน ประกอบด้วย ดังนี้

1.1 การจัดทำแผนปฏิบัติงาน เช่น การประชุมหลักสูตร การจัดปฏิทินการศึกษา การกำหนดบทบาทหน้าที่ ขั้นตอน และระยะเวลาในการดำเนินงาน

1.2 การจัดทำโครงการสอน โดยวางรายละเอียดเนื้อหาตามหลักสูตรในแต่ละรายวิชา

1.3 การจัดทำบันทึกการสอน เพื่อกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละวันหรือสัปดาห์ โดย

อ้างอิงจากโครงการสอน

2. การจัดดำเนินการเรียนการสอน ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

2.1 การจัดตารางสอน ระบุรายวิชา เวลา ผู้สอน สถานที่ และผู้เรียน

2.2 การจัดชั้นเรียน โดยประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่ และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องเรียน

2.3 การจัดครูผู้สอน คำนึงถึงความพร้อมของบุคลากร หรือเชิญวิทยากรภายนอกตามความเหมาะสม

2.4 การจัดแบบเรียน อาจใช้ตามที่กระทรวงกำหนด หรือพัฒนาเพิ่มเติมโดยครูผู้สอน

2.5 การพัฒนาการสอน ส่งเสริมให้ครูปรับปรุงแนวการสอนให้ทันต่อเทคโนโลยี และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

2.6 การฝึกงาน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้นำทฤษฎีที่ได้จากการเรียนการสอน มาประยุกต์ใช้ กับสถานการณ์จริง ให้ผู้เรียนได้พบเจอปัญหาในการปฏิบัติจริง เตรียมความพร้อมก่อนนำความรู้ไปใช้ ในโลกแห่งการทำงานในชีวิตจริง

3. การบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมการจัด หลักสูตร และโปรแกรมการศึกษาให้มีคุณภาพ ได้แก่

3.1 การจัดสื่อการสอน ให้ครูมีเครื่องมือและกิจกรรมที่เหมาะสม

3.2 การพัฒนาห้องสมุด จัดหาหนังสือ เอกสาร สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย

3.3 การนิเทศการสอน เพื่อให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของครู

4. การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการตรวจสอบ วิเคราะห์ และสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการของสถานศึกษาครอบคลุมกิจกรรมหลายด้าน เช่น การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การบริหารบุคลากรทางวิชาการ การนิเทศเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รวมถึงการติดตามผลเพื่อประเมินตามสภาพจริง ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการสอน การใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางการศึกษา.

1. ด้านการออกแบบหลักสูตร

สุกัญญา แซ่ม้อย (2565) ได้ให้ความหมายของการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาไว้ ดังนี้ การออกแบบหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญมากในการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรเป็นแนวทางการจัด มวลประสบการณ์แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ความรู้ตามเนื้อหาของหลักสูตรที่วางไว้ หลักสูตรประกอบด้วย โครงสร้างเนื้อหา และแนวทางการปฏิบัติหลักสูตร หลักสูตรนั้นเปรียบเสมือน แผนที่ หรือ เข็มทิศในการจัดการการเรียนรู้ หรือการฝึกอบรม เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ทันสมัยและ เหมาะสมกับสภาพจริงของสังคม อันจะนำไปสู่การนำไปใช้ได้จริง โดยกระบวนการต้องเป็นขั้นตอน ของการตัดสินใจหาทางเลือกที่เหมาะสม โดยนำรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรมาใช้ นักวิชาการและ หน่วยงานทางการศึกษาต่างออกแบบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรแตกต่างกันไป ดังนี้ Taba (1962); กระทรวงศึกษาธิการ (2551); รุ่งच्छดาพร เวหะชาติ (2550) สรุปการออกแบบหรือการพัฒนา หลักสูตร ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหลักสูตร เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของหลักสูตร

ทั้งนี้ต้องศึกษานโยบายวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางมาตรฐานการศึกษาของชาติ จุดมุ่งหมาย ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์และโครงสร้างหลักสูตร โดยกระบวนการนี้ควรเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สังคม ประเทศชาติ และตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

2. การกำหนดวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหา สาระรายวิชา แนวการจัดการเรียนรู้ และแนวการประเมินผล การเรียนรู้เป็นการวางแผนการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต้องอาศัยการศึกษา และพิจารณาจากข้อมูลต่าง ๆ ทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาพปัญหา ความต้องการของ สังคม ชุมชน และท้องถิ่น แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคตและสถานภาพของสถานศึกษา เพื่อให้ได้แนวทางที่ชัดเจน เกี่ยวกับคุณลักษณะหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และโครงสร้างหลักสูตร จากนั้นจึงนำไปสู่แนวทางในการกำหนดเนื้อหาสาระรายวิชา และประสบการณ์ในการเรียนรู้ต่อไป

3. การนำหลักสูตรไปใช้หรือการเรียนรู้เป็นการออกแบบวิธีการ และการจัดการเรียนรู้กับหลักสูตรเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย และหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องจัดทำ และปรับปรุงกระบวนการสอนการจัดชั้นเรียนการวัด และประเมินผลและการจัดกิจกรรมเสริมทางวิชาการ ตลอดจนสอนซ่อมเสริม เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4. การประเมินหลักสูตรการประเมินคุณค่าของหลักสูตรว่า มีคุณภาพอย่างไร เป็นกระบวนการที่ใช้พิจารณาว่า จุดมุ่งหมาย ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์เป็นอย่างไร เนื้อหาวิชา และประสบการณ์ตรงกับจุดมุ่งหมายหรือไม่ กิจกรรมการเรียนรู้ว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรบ้าง และควรประเมินอย่างไร

ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรซึ่งเป็นกระบวนการแรก ของการบริหารวิชาการ เพื่อวางแผนทางวิชาการ โดยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และกำหนดจุดมุ่งหมายและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เป็นประสงค์ของผู้เรียน กำหนดโครงสร้างหลักสูตร โดยการออกแบบหลักสูตรที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคตนั้น ควรเป็นหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (outcome based curriculum) มีปรัชญาในการจัดการศึกษาที่เน้นความสำเร็จของทุกคน เป็นหลักแนวคิดการจัดการศึกษาเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นฐานมาจากปรัชญาการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ Zui (2010) กล่าวว่า แนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งพัฒนาคนให้เกิดประสบการณ์เรียนรู้ ความสามารถ โดยใช้กระบวนการคิด ปฏิบัติได้จริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้สอนทำหน้าที่ให้การชี้แนะ และอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน ดังนั้นแนวคิดการออกแบบหลักสูตร โดยเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นฐาน จึงมุ่งให้ผู้เรียนทุกคนสามารถ

บรรลุผลสำเร็จของการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ให้มีทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติ (สุขสมพร โอนไท และคณะ, 2557)

2. ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตร (Curriculum) ตามมุมมองของนักวิชาการด้านหลักสูตรและบริบทของการใช้แหล่งที่มาของคำว่าหลักสูตร Bobbitt ศาสตราจารย์ทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยชิคาโก ได้เขียนหนังสือชื่อ “The Curriculum” ในปี ค.ศ.1918 หรือประมาณ ปี พ.ศ.2461 Bobbitt มีมุมมองทางการศึกษาที่น่าสนใจว่า การศึกษาเป็นไปเพื่อความสามารถในการดำรงชีวิต (Bobbitt, 1918) และได้ระบุว่าคำว่า “Curriculum” มีที่มาจากภาษาละตินว่า race-course หรือ “the race” หมายถึง ชุติกิจกรรมที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ (Bobbitt, 1918)

รัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2540) ให้ความหมายว่า หลักสูตร คือ แผนการเรียนรู้และประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน ดังนั้น หลักสูตรจะต้องประกอบด้วยสองส่วนใหญ่ คือ ส่วนที่เป็นแผนการเรียนรู้ กับประสบการณ์ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจริง

อรรณ บัวศรี (2542) มองว่าหลักสูตรเป็นแผนที่ออกแบบขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กิจกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) แบ่งความหมายของหลักสูตรออกเป็นสองลักษณะ ได้แก่ ความหมายแคบ คือ รายวิชาที่สอน และความหมายกว้าง คือ มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้แก่ผู้เรียน ทั้งในและนอกสถานศึกษา ทั้งทางตรงและทางอ้อม

Tyler (1949) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรว่า เป็นสิ่งที่เด็กจะต้องเรียนรู้ทั้งหมด โดยโรงเรียนนี้เป็นผู้วางแผน กำกับ เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายของการศึกษา

Taba (1962) ให้ความหมายของหลักสูตรว่าเป็นแผนสำหรับการเรียนรู้

Good (1973) มองว่าหลักสูตรคือกลุ่มของรายวิชาที่จัดไว้อย่างมีระบบ หรือเป็นลำดับวิชาที่จำเป็นสำหรับการสำเร็จการศึกษาหรือการรับประกาศนียบัตรในแต่ละสาขา เช่น สังคมศึกษา หรือพลศึกษา

แทนเนอร์และแทนเนอร์ (Tanner & Tanner, 1980) อธิบายว่าหลักสูตรคือกระบวนการสร้างความรู้และประสบการณ์ที่พัฒนาอย่างเป็นระบบภายใต้การดูแลของสถานศึกษา

เซย์เลอร์, อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor, Alexander & Lewis, 1981) ให้ความหมายของหลักสูตรว่า เป็นแผนการเรียนการสอนที่จัดโอกาสการเรียนรู้ให้แก่บุคคลที่ได้รับการศึกษา

Posner (1992) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 2 แนวคือ 1) หลักสูตร คือ เนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ ที่โรงเรียนทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ดี มียุทธวิธีการเรียนการสอนที่ครูวางแผน ใช้ตาม

ความแตกต่างด้านแนวคิดขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างหลักสูตร ในฐานะเป็นเป้าหมายของการศึกษา เช่น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ และหลักสูตรในฐานะเป็นวิธีที่คาดหวังทางการศึกษา 2) หลักสูตร คือ สภาพที่แท้จริงของผู้เรียนมากกว่าที่จะเป็นวิธีการที่วางแผนเอาไว้ หรือเป็นประสบการณ์หรือการเรียนรู้

Marsh & Willis (1995) กล่าวถึงความหมายว่า หลักสูตรเป็นความสัมพันธ์เกี่ยวกับแผนการ และประสบการณ์ เพื่อผู้เรียนดำเนินการด้วยการชี้นำแนวทางของสถานศึกษา

Oliva (2009) กล่าวถึงความหมายของหลักสูตร ซึ่งแบ่งเป็นการให้นิยามโดยยึดจุดประสงค์ บริบทหรือสภาพแวดล้อม และวิธีดำเนินการหรือยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. การให้นิยามโดยยึดจุดประสงค์ (Purpose) หลักสูตรจึงมีภาระหน้าที่ที่จะทำให้ผู้เรียนควรจะเป็นอย่างไรหรือมีลักษณะอย่างไร

2. การให้นิยามโดยยึดบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Contexts) ให้นิยามหลักสูตรในลักษณะนี้มุ่งเน้นการอธิบายลักษณะทั่วไปของหลักสูตร โดยคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของเนื้อหาสาระในแต่ละรายวิชา

3. การนิยามหลักสูตรในลักษณะนี้เน้นกระบวนการหรือยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยมองว่าหลักสูตรคือกระบวนการในการแก้ปัญหา หรือการดำเนินกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างหลากหลาย เช่น การอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม การทำงานกลุ่ม การเรียนรู้แบบรายบุคคล

สรุปว่า หลักสูตร (Curriculum) มีความหมายหลากหลายตามมุมมองของนักวิชาการ โดยมีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “race-course” หมายถึงชุดกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนเพื่อเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ หลักสูตรจึงเป็นแผนการเรียนรู้ที่รวมทั้งเนื้อหา กิจกรรม และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนหรือสถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ นักวิชาการบางท่านมองหลักสูตรในแง่ของรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่จัดอย่างเป็นระบบ ขณะที่บางท่านเน้นว่าเป็นกระบวนการสร้างความรู้และประสบการณ์อย่างเป็นระบบ โดยผ่านการวางแผนและดำเนินการเรียนการสอน

3. ด้านการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ (Learning Management) หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่ผู้สอนนำมาใช้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาตนเองในทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพ โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) การจัดการเรียนรู้คือกระบวนการที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนจากเดิมเป็นแบบใหม่อย่างค่อนข้างถาวร โดยเป็นผลมาจากการประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ Hilgard and Bower (1975) ที่นิยามการเรียนรู้ว่า เป็นกระบวนการที่ทำให้พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนแปลงจากเดิม เกิดการฝึกฝนหรือประสบการณ์ ไม่ใช่จากการ

ตอบสนองทางธรรมชาติ เช่น สัญชาตญาณ วุฒิภาวะ หรือการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพชั่วคราว ในทำนองเดียวกัน Bloom (1976) ได้แบ่งลักษณะของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการเรียนรู้ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางสติปัญญา ซึ่งส่งผลต่อความรู้ ความคิด และความเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ ส่งผลต่อความรู้สึก เจตคติ ค่านิยม และความเชื่อ และการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรม ส่งผลต่อทักษะและความชำนาญทางร่างกาย

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ จึงหมายถึง กระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้ง ในด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นผลมาจากการออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ การใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ที่เหมาะสม และการประเมินอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียน บรรลุผลตามตัวชี้วัดตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

Hough and Duncan (1970) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่า เป็นกิจกรรมที่ บุคคลใช้ความรู้ของตนอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ การ จัดการเรียนรู้สามารถจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจ ในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์ การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนตลอดจนเลือกเนื้อหา ได้เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกใช้วิธีสอน และเทคนิคการ จัด การเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้
3. ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกใช้วิธีการวัดผลที่เหมาะสม และ สามารถวิเคราะห์ผลลัพธ์ของการเรียนรู้ได้
4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluation) หมายถึง ความสามารถในการ ประเมินผลของการจัดการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้ (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, 2557)

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีระบบ ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การวางแผน การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ไปจนถึงการประเมินผลการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543) ให้ความหมายว่า การจัดการ เรียนรู้หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิด ประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

กุลิสรา จิตรชญาวนิช (2562) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัด การเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานของผู้สอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และเกิดทักษะหรือสมรรถนะตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

จากการวิเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้สอนออกแบบและดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างมีระบบ โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสามารถนำความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการวัดผลและประเมินผล

ความหมายของการประเมินผล ได้มีนักวิชาการต่าง ๆ หลายท่านได้ให้ความหมายของการประเมินผลที่หลากหลาย สามารถสรุปรวมสาระสำคัญ ดังนี้

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2554) และกุลิสรา จิตรชญาวณิช (2563) ให้ความหมายของการประเมินผลว่า เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษา เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และใช้ในการตัดสินใจว่า ผลลัพธ์นั้นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด

Provus (1971) มองว่าการประเมินเป็นรูปแบบหนึ่งของ “การวัด” โดยในระยะแรก “การวัด” และ “การประเมิน” ถือว่ามีความหมายเดียวกัน ซึ่งมีจุดเด่นในด้านความเป็นวิทยาศาสตร์ ความเป็นปรนัย และมีความเที่ยงตรงสูง

Rossi and Freeman (1993) เสนอว่า การประเมินมีบทบาทสำคัญในการช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ โดยการจัดหาสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการบริหารจัดการ

Cronbach (1963) กล่าวเพิ่มเติมว่า จุดมุ่งหมายหลักของการประเมินโครงการ คือ การตรวจสอบผลลัพธ์และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมหรือโครงการให้ดียิ่งขึ้น

Alkin (1969) เห็นว่าการประเมินเป็นกระบวนการที่ช่วยสร้างความมั่นใจในการตัดสินใจ โดยผ่านการเลือกข้อมูลที่เหมาะสม การรวบรวม วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุด

Tyler (1950) ให้ความหมาย ของการประเมินว่า เป็นการเปรียบเทียบระหว่าง “สิ่งที่ เป็นจริง” (What is) กับ “สิ่งที่ควรจะเป็น” (What should be) เพื่อใช้ในการพิจารณาว่ากิจกรรมหรือโครงการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

Stufflebeam (1971) ระบุว่า การประเมินเป็นการกำหนดปัญหา การเก็บรวบรวมข้อมูล และการนำเสนอสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ

Scriven (1967) ให้คำนิยาม การประเมินว่าเป็น “การตัดสินคุณค่า” (Determining of worth or value) ซึ่งถือเป็นนิยามกระแสหลักของการประเมิน โดยการประเมินเป็นกิจกรรมทางวิชาการที่ใช้ศึกษาและค้นหาคุณค่าภายใต้บริบทของสังคมที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องบูรณาการองค์ความรู้จากหลากหลายศาสตร์ (Interdisciplinary)

การให้ความหมายดังกล่าวสอดคล้องกับข้อสรุปของ ปีเตอร์เอชรอซซี และเฮาเวิร์ด อีฟรีแมน (Peter & Howard, 1993) ซึ่งกล่าวว่า การประเมินผล และการวิจัยเป็นกระบวนการศึกษา สังคมอย่างเป็นระบบ โดยใช้เทคนิคทางวิจัยและองค์ความรู้จากหลากหลายสาขาวิชา เพื่อให้สามารถ ประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมที่แตกต่างกัน

จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านสามารถสรุปได้ว่า การประเมินผล เป็น กระบวนการสำคัญที่สนับสนุนการตัดสินใจในด้านการจัดการศึกษา โดยมีลักษณะเป็นการรวบรวม ข้อมูลอย่างเป็นระบบ การวิเคราะห์ และการแปลผลข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ กำหนดไว้ นำไปสู่การพิจารณาคุณค่าและการตัดสินใจของกิจกรรมนั้น ๆ อย่างมีเหตุผล

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์การบริหารงานวิชาการ

การบริหาร งานวิชาการ	1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	2) ด้านการจัดการเรียนการสอน	3) ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน	4) ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน	5) ด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้	6) ด้านการนิเทศการศึกษา	7) ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ	8) ด้านการประกันคุณภาพภายใน	9) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	รวม
ภัทราภรณ์ คงกระจำ (2556)	✓	✓		✓		✓				4
เพียงตะวัน ฤทธิธ (2558)	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓	8
ระวีพรรณ ร่มวิ้ง (2558)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
ระพีพร รามัญจิต (2558)	✓	✓		✓	✓			✓		5
สุภาภรณ์ ตันเกียง (2559)	✓	✓		✓		✓	✓	✓		6
เกตกนก สวยคำขาว (2562)	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
จันจิรา น้ำขาว (2565)	✓	✓		✓		✓		✓		5
รวม	7	7	1	7	4	6	3	6	3	

จากตาราง 1 การสังเคราะห์การบริหารงานวิชาการ พบว่าการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันไป ผู้ศึกษาจึงนำขอบข่ายการบริหารงานที่มีความถี่มากที่สุด 3 ด้าน มาใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. ด้านการออกแบบหลักสูตร
2. ด้านการจัดการเรียนรู้

3. ด้านการวัดผลประเมินผล

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

1. ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายตั้งอยู่เลขที่ 1115/ 23 ถนนไกรสรสิทธิ์ ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000 โทรศัพท์ 0-5360-1451 โทรสาร 0-5360-1450 มีการบริหารจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา การศึกษาพิเศษ การศึกษาสงเคราะห์ทั่วประเทศ และพื้นที่จังหวัดเชียงรายและจังหวัดพะเยา โดยมีโรงเรียนในสังกัดจังหวัดเชียงราย 41 โรงเรียน เป็นหน่วยงานในระดับจังหวัดกำกับดูแลการจัดการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งเรียกว่าสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเชียงราย และสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดพะเยา ก่อนจะมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 ราชกิจจานุเบกษา ได้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกาศ ณ วันที่ 28 มกราคม 2564 โดยกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 62 เขต ทำให้ปัจจุบันมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 245 เขต แบ่งเป็น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 62 เขต และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 183 เขต และเปลี่ยนชื่อตามจังหวัดที่กำกับดูแล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ปัจจุบัน (2565) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยมีนายเกรียงศักดิ์ ยอดสาร ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน คือ นายปรีชารัตน์ รินทร และนายณรงค์ คำสุขุม มีบุคลากรปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสิ้น จำนวน 60 คน มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายทั้งจังหวัด เชียงราย มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 41 โรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 2,063 คน และนักเรียน 31,532 คน (กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สพม.เชียงราย)

2. สถานศึกษาในสังกัดและการบริหารงานแบบสหวิทยาเขต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยม มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 41 แห่ง ดังนี้

ตาราง 2 แสดงสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อสหวิทยาเขต	โรงเรียน
เชียงราย	เมืองเชียงราย	ริมกก	1. สามัคคีวิทยาคม
			2. ดำรงราษฎร์สงเคราะห์
			3. เมืองรวมหาราชวิทยาคม
			4. ห้วยสักวิทยาคม
			5. สามัคคีวิทยาคม2
			6. จุฬารักษ์ราชวิทยาลัย เชียงราย
			7. เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ เชียงราย
			8. ดอนชัยวิทยาคม
			9. เวียงชัยวิทยาคม
			10. ดอนศิลาผางามวิทยาคม
			11. เวียงเชียงรุ้งวิทยาคม
	เวียงกาหลง		1. พานพิทยาคม
			2. พานพิเศชวิทยาคม
			3. ดอยงามวิทยาคม
			4. แม่จ้อวิทยาคม
			5. นครวิทยาคม
			6. แม่ลาววิทยาคม
			7. แม่สรวยวิทยาคม
			8. วาวีวิทยาคม
			9. วาวีวิทยาคม
			10. ป่าแดดวิทยาคม
			11. เวียงป่าเป้าวิทยาคม
			11. แม่เจดีย์วิทยาคม

ตาราง 2 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อสหวิทยาเขต	โรงเรียน
		สตูลถิ่นไทย	1. แม่จันวิทยาคม 2. จันจว้าวิทยาคม 3. แม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ 4. วัดถ้ำปลาวิทยาคม 5. เชียงแสนวิทยาคม 6. บ้านแซววิทยาคม 7. สันติคีรีวิทยาคม 8. ดอยหลวง รัชมิ่งคลาภิเษก
		อิงโขง	1. เทิงวิทยาคม 2. เชียงของวิทยาคม 3. ปล้องวิทยาคม 4. เวียงแก่นวิทยาคม 5. แม่ตำดาควันวิทยาคม 6. ห้วยซ้อวิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก 7. ไผ่ยาววิทยาคม 8. ยางฮ่อมวิทยาคม 9. บุญเรืองวิทยาคม 10. ขุนตาลวิทยาคม 11. พญาเม็งรายวิทยาคม
รวม	18	4	41

3. กลยุทธ์การบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ตามแผนพัฒนาการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561–2564 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563–2565) ประกอบด้วย

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับศตวรรษ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม และพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพ

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 5 น้อมนำศาสตร์พระราชาในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 6 เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการมีส่วนร่วมการบริหารสู่การปฏิบัติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภัทรภรณ์ คงกระจ่าง (2556) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการฯ ตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการฯ พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารงานวิชาการ น้อยกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่

เพียงตะวัน ฤทธิธ (2558) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 2) ผู้บริหารและครูวิชาการมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวมไม่ต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 3) ผู้บริหาร ครู วิชาการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูวิชาเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของชุมชนโดยประสานความร่วมมือกับชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น รองลงมา

คือ ควรทำความเข้าใจระเบียบการวัดผลและประเมินผลที่ถูกต้อง และประเมินตามสภาพจริง และควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกันระหว่างให้โรงเรียนกับชุมชน

ระพีพรรณ รมภิวัง (2558) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองลำพูน ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มี 7 ด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก เรียงตามลำดับ คือด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านแนะแนวการศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 3 ด้าน คือ ด้านการนิเทศการศึกษาซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ สำหรับปัญหาที่สำคัญ และในทางการแก้ปัญหา พบว่า ครูมีภาระหน้าที่รับผิดชอบหลายด้านทำให้ครูไม่สามารถพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างเต็มที่ จึงควรมอบหมายภาระงานของครูให้พอดีกับหน้าที่ เพื่อให้มีเวลาพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างเต็มที่ให้กับนักเรียนครูบางส่วนมีปัญหาด้านการทำวิจัย ดังนั้น หลังจากครูอบรมการทำวิจัยแล้วควรให้ได้ฝึกฝนทำวิจัยภาคปฏิบัติทันที เพื่อกระตุ้นให้ครูได้ใช้ความรู้ให้เกิดความชำนาญ สำหรับสื่อเทคโนโลยีที่มีไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย ควรมีการจัดหาหรือพัฒนาสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมการศึกษาให้เพียงพอ

ระพีพร รัมภจิต (2558) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองปัตตานี อยู่ในระดับมาก และมีข้อเสนอแนะในรายด้าน 7 ด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพภายในสถานศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และการนิเทศการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก มี 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ๆ สำหรับปัญหาที่สำคัญ และแนวทางแก้ปัญหา พบว่า ครูมีภาระหน้าที่รับผิดชอบหลายด้าน ทำให้ครูไม่สามารถพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ จึงควรมอบหมายภาระงานให้พอดีกับนักเรียนครู เพื่อให้มีเวลาพัฒนาการเรียนการสอนได้เต็มที่ ปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ โรงเรียนยังขาดคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ทางการศึกษาที่ทันสมัยที่ใช้ต่ออินเทอร์เน็ตได้ในภาคปฏิบัติเท่านั้น เพื่อการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ

สำหรับสื่อเทคโนโลยีจึงมีเพียงพอและไม่ทันสมัย จึงควรมีการจัดหาสื่อเพื่อพัฒนาเทคโนโลยี
นวัตกรรมทางการศึกษาให้เพียงพอ

สุภาภรณ์ ตันเกียง (2559) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียน
เป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา โดยใช้แบบบันทึกวิเคราะห์ เอกสารการวิเคราะห์
เนื้อหาสำคัญ และแบบสอบถามข้อมูลพบว่า โดยภาพรวมควรได้รับการพัฒนา และยกระดับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สูงขึ้น นำผลการประเมินคะแนน O-NET มาเป็น
ข้อมูล เพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน โดยส่งเสริมให้ผู้ผลิตสื่อการเรียนการสอน ให้
ครอบคลุมทุกกลุ่มวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และชั้นเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า สภาพการบริหารงาน
วิชาการในภาคภูมิ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านควรได้รับการ
พัฒนา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานงาน
ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ
แก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการการศึกษา ซึ่งควรได้รับการพัฒนาให้มี
คุณภาพ และได้มาตรฐานต่อไป 2) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา พบว่า ปัจจัยการส่งเสริม คือ ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ
อุปกรณ์ ปัจจัยด้านคุณธรรมจริยธรรม ปัจจัยด้านการให้บริการประชาชน ปัจจัยด้านวิธีการระเบียบ
แบบแผนหรือเทคนิค ปัจจัยด้านการวัดผลการประเมินผล การปฏิบัติงาน ปัจจัยจุดรั้ง คือ ปัจจัยด้าน
บุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร ปัจจัย
ด้านเวลาหรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน และปัจจัยด้านการประสานงาน 3) แนวทางการพัฒนา
การบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา พบว่าด้าน
ควรได้รับการพัฒนา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ใช้หลักการของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็น
ฐาน ได้แก่ หลักการกระจายอำนาจ หลักการบริหารตนเอง และการมีส่วนร่วมและหลักการตรวจสอบ
ได้ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ และมี
ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

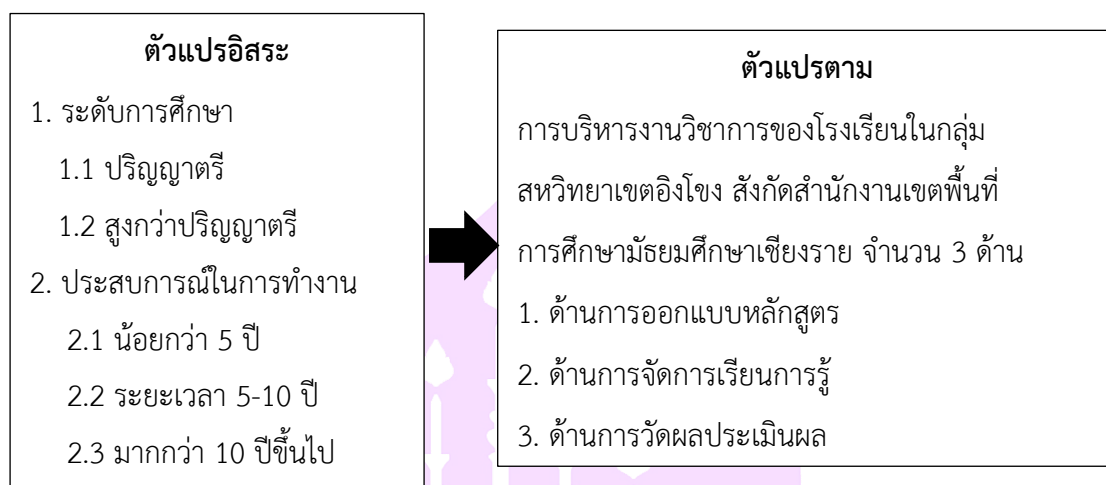
วรรณวิษา จินไฟ (2561) ศึกษาการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน
มัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน คือ
การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในโรงเรียน และอยู่ในระดับมากจำนวน 16 ด้าน ดังนี้ การวัดผล
ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การจัดทาระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน
วิชาการของโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนา

ระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน การวางแผนงานด้านวิชาการ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักสูตรท้องถิ่น การแนะแนว การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับโรงเรียน และองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน การพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการและการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

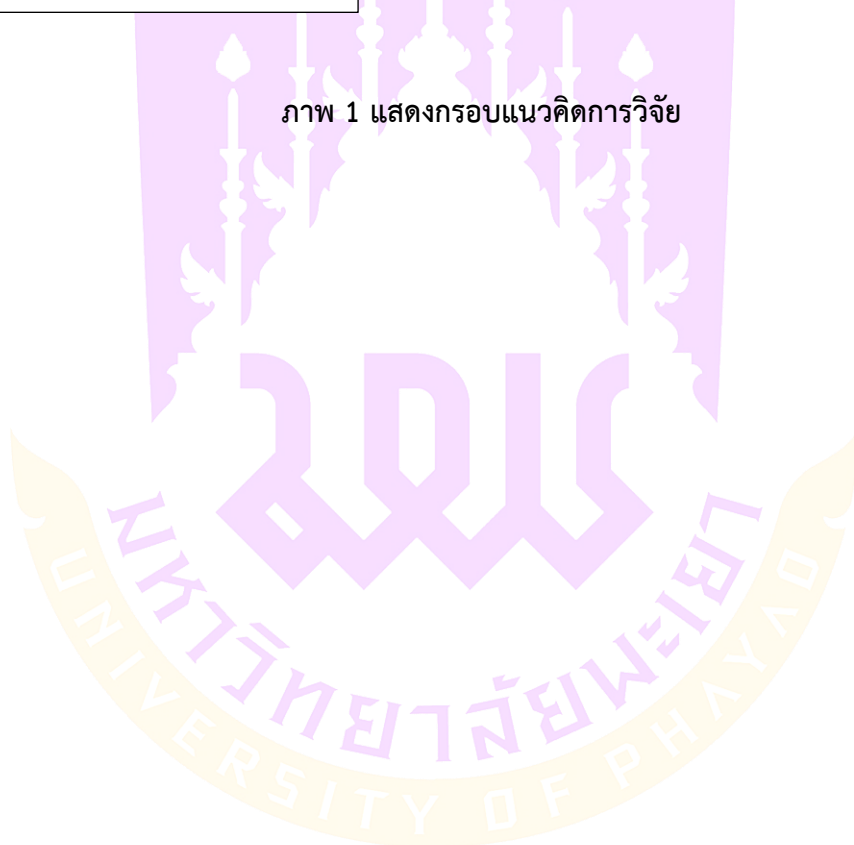
เกตกนก สวยคำข้าว (2561) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรฯ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อยู่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และอยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการพัฒนาสื่อและนวัตกรรม ด้านการวิจัยฯ ด้านการแนะแนว ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการฯ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน

จันจิรา น้ำขาว (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าในระดับมากทุกด้าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตเชียงราย จำนวน 11 โรงเรียน ปีการศึกษา 2566 จำนวน 357 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตเชียงราย ในปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 186 คน โดยใช้ตารางเปรียบเทียบสัดส่วนของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970)

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย

ที่	โรงเรียน	กลุ่มประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
		ครูผู้สอน	ครูผู้สอน
1	โรงเรียนเทิงวิทยาคม	113	58
2	โรงเรียนเชียงของวิทยาคม	51	28
3	โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม	41	20
4	โรงเรียนห้วยซ้อวิทยาคมฯ	30	15
5	โรงเรียนพญาเม็งรายวิทยาคม	28	14
6	โรงเรียนปล้องวิทยาคม	24	12
7	โรงเรียนขุนตาลวิทยาคม	20	10
8	โรงเรียนแม่ตำตาดควันวิทยาคม	16	8
9	โรงเรียนไม้ยาวิทยาคม	16	8
10	โรงเรียนบุญเรืองวิทยาคม	10	8
11	โรงเรียนยางฮอมวิทยาคม	8	5
รวม		357	186

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยผู้วิจัยได้กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้
1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผล

ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อวัดระดับของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแบบของลิเคอร์ท ซึ่งคำถามครอบคลุมตามหลักการบริหารงานวิชาการ จำแนกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
2. ด้านการจัดการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผลประเมินผล

โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2552)

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนโดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ

2. สร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น นำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตรวจสอบความชัดเจนของภาษา ความถูกต้องและความสมบูรณ์ของเนื้อหา โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อมูลข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence: IOC) มีค่าประมาณ 0.67 ถึง 1

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มทดลองที่เป็นครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)

5. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาวิเคราะห์ คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยค่าความเชื่อมั่นที่ดีจะต้องมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ และสมมุติฐานการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขอความอนุเคราะห์จาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย
2. ผู้วิจัยนำสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยติดต่อสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง กำหนดวันในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลก ยุคพลิกผันของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 ถึง 5.00 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 ถึง 4.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 ถึง 3.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 ถึง 2.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.50 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต อิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เปรียบเทียบตามประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน โดยการทดสอบค่า ที (t-test) การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย เปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

3. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทำในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

- 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
- 1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$)
- 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence: IOC)

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

2.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Conbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่าที (t-test)

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของเชฟเฟ (Scheffe's)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ในครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และ ด้านการวัดผลประเมินผล

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายตามระดับการศึกษา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดผลประเมินผล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 4-7 ดังนี้

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยภาพรวม

ด้านที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการออกแบบหลักสูตร	4.61	0.18	มากที่สุด	2
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.62	0.16	มากที่สุด	1
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.61	0.17	มากที่สุด	3
รวมเฉลี่ย	4.61	0.17	มากที่สุด	

จากตาราง 4 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.16) รองลงมาคือ ด้านการออกแบบหลักสูตร ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.18) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.17)

**ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการที่ตอบสนอง
การเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผันของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการออกแบบหลักสูตร**

	ด้านการออกแบบหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.70	0.49	มากที่สุด	4
2.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรและวิเคราะห์สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.76	0.43	มากที่สุด	2
3.	สถานศึกษาจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.72	0.50	มากที่สุด	3
4.	สถานศึกษาสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา	4.51	0.57	มากที่สุด	6
5.	สถานศึกษากำหนดเป้าหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างครูกับผู้บริหาร	4.43	0.70	มาก	10
6.	สถานศึกษานำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการใช้หลักสูตรอย่างเหมาะสม	4.47	0.50	มาก	8
7.	สถานศึกษามีการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.50	0.50	มากที่สุด	7

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการออกแบบหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
8. สถานศึกษามีการปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย	4.91	0.29	มากที่สุด	1
9. สถานศึกษามีการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย	4.45	0.50	มาก	9
10. สถานศึกษามีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น และสังคม	4.68	0.47	มากที่สุด	5
รวมเฉลี่ย	4.61	0.50	มากที่สุด	

จากตาราง 5 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านที่ 1 ด้านการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.27) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร และวิเคราะห์สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.42) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษากำหนดเป้าหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างครูกับผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.70)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในกลุ่มสหวิทยา เขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
ด้านการจัดการเรียนรู้

ด้านการจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอน ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรม สอดคล้องกับความสนใจ และเอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.69	0.50	มากที่สุด	5
2. สถานศึกษามีการจัดทำแผนการเรียนรู้ตาม สาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	4.79	0.41	มากที่สุด	2
3. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูศึกษาค้นคว้า หาเทคนิคการสอนใหม่ ๆ โดยคำนึงถึง ความสามารถประสบการณ์และความถนัด	4.36	0.49	มาก	9
4. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเครือข่ายปกครองชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	4.59	0.49	มากที่สุด	7
5. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำ แผนการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.76	0.46	มากที่สุด	3
6. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำ แผนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.73	0.45	มากที่สุด	4
7. สถานศึกษามีการจัดอบรมครูผู้สอนในเรื่อง เทคนิคการสอนเพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเอง สม่ำเสมอ และสามารถสอนเป็นไปตาม เจตนารมณ์ของหลักสูตร	4.58	0.59	มากที่สุด	8
8. สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศสื่อการเรียน และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้	4.82	0.40	มากที่สุด	1

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
9. สถานศึกษามีส่งเสริมให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศแบบมีส่วนร่วม	4.28	0.67	มาก	10
10. สถานศึกษาปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุก ๆ กิจกรรมการเรียนรู้	4.64	0.48	มากที่สุด	6
รวมเฉลี่ย	4.62	0.49	มากที่สุด	

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศสื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.33) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.41) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีส่งเสริมให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.48) ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการวัดผลและประเมินผล

ด้านการวัดผลประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการการรับผิดชอบงานวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	4.72	0.49	มากที่สุด	4
2. สถานศึกษามีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา	4.77	0.44	มากที่สุด	2

ตาราง 7 (ต่อ)

	ด้านการวัดผลประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
3.	สถานศึกษามีหลักเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนที่เป็นมาตรฐาน	4.58	0.51	มากที่สุด	7
4.	สถานศึกษามีการจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน	4.68	4.47	มากที่สุด	5
5.	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย	4.22	0.70	มาก	10
6.	สถานการศึกษามีการจัดให้มีการอบรมครูผู้สอนเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนโดยการเน้นการประเมินตามสภาพจริง	4.75	0.43	มากที่สุด	3
7.	สถานศึกษามีการพัฒนาปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	4.34	0.48	มาก	9
8.	สถานศึกษาจัดให้มีการวัดผลประเมินผล การเรียนรู้กับนักเรียนทุกช่วงชั้น	4.66	0.48	มากที่สุด	6
9.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามติดตามการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	4.51	0.50	มาก	8
10.	การกำกับติดตามตรวจสอบการวัดผลประเมินผลให้ตรงกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลการศึกษา	4.89	0.32	มากที่สุด	1
รวมเฉลี่ย		4.61	0.88	มากที่สุด	

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านที่ 3 ด้านการวัดผลประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำกับติดตามตรวจสอบการวัดผลประเมินผลให้ตรงกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.32) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.44) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดให้มีการอบรมครูผู้สอนเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยการเน้นการประเมินตามสภาพจริง ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามตัวแปร ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ใน 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และ ด้านการวัดผลประเมินผล ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 8-10

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ตามระดับการศึกษา

การบริหารงานวิชาการ	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig (2-tailed)
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการออกแบบหลักสูตร	4.66	0.14	4.67	0.15	0.31	0.76
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.62	0.17	4.61	0.12	0.25	0.80
3. ด้านการวัดผลประเมินผล	4.62	0.16	4.58	0.17	1.01	0.31
โดยรวม	4.63	0.16	4.62	0.15	0.52	0.62

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 8 พบว่า ผลการวิเคราะห์แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต
อิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ตามประสบการณ์
การปฏิบัติงาน

ข้อ	รายการ	ss	df	MS	F	sig
1.	ด้านการออกแบบ ระหว่างกลุ่ม	0.463	2	0.231	7.732	0.001
	หลักสูตร ภายในกลุ่ม	5.474	183	0.030		
	สถานศึกษา รวม	5.936	185			
2	ด้านการจัดการ ระหว่างกลุ่ม	0.056	0	0.028	1.165	0.314
	เรียนรู้ใน ภายในกลุ่ม	4.424	183	0.024		
	สถานศึกษา รวม	4.481	185			
3	ด้านการวัดผล ระหว่างกลุ่ม	0.343	2	0.172	6.363	0.002
	ประเมินผลใน ภายในกลุ่ม	4.935	183	0.027		
	สถานศึกษา รวม	5.278	185			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.287	2	0.144	5.087	0.106
	ภายในกลุ่ม	4.944	183	0.027		
	รวม	5.232	185			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 9 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกประสบการณ์การปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดผลประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่าง รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's)

ตาราง 10 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Schaffer's)

ของการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน
ด้านออกแบบหลักสูตร

ประสบการณ์ การปฏิบัติงาน	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
น้อยกว่า 5 ปี		0.11230*	0.01556
ระหว่าง 5-10 ปี			0.09674*
มากกว่า 10 ปี			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 10 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตาม
ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ด้านการออกแบบหลักสูตร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์
การปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี กับ มีประสบการณ์การปฏิบัติงานระหว่าง 5-10 ปี และมีประสบการณ์
การปฏิบัติงานระหว่าง 5-10 ปี กับ มีประสบการณ์การปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อ
การบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการออกแบบหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ส่วนคู่อื่น พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Schaffer's)

ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน
ด้านการจัดการเรียนรู้

ประสบการณ์การ ปฏิบัติงาน	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
น้อยกว่า 5 ปี		0.04757	0.01907
ระหว่าง 5-10 ปี			0.02850
มากกว่า 10 ปี			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 11 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี กับ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ระหว่าง 5–10 ปี และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการออกแบบหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Schaffer's)

ของการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ด้านการวัดผลประเมินผล

ประสบการณ์การ ปฏิบัติงาน	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5–10 ปี	มากกว่า 10 ปี
น้อยกว่า 5 ปี		0.08724*	0.00044
ระหว่าง 5–10 ปี			0.08680*
มากกว่า 10 ปี			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 12 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ของการบริหารงานวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผันของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี กับ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ระหว่าง 5–10 ปี และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน ระหว่าง 5–10 ปี กับ มีประสบการณ์การปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการออกแบบหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น พบว่า ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ตามความเห็นของครู โดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน กลุ่มประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง ปีการศึกษา 2566 ซึ่งมี 11 สถานศึกษา จำนวน 357 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 186 คน โดยใช้การสุ่มแบบกลุ่มตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จึงเทียบสัดส่วนประชากร และประสบการณ์การทำงาน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

สรุปผลการวิจัย

1. ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการออกแบบหลักสูตร ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านที่ 1 ด้านการออกแบบหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รองลงมา คือ สถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร และวิเคราะห์สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษากำหนดเป้าหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างครูกับผู้บริหาร

1.2 ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศสื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ รองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีส่งเสริมให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศแบบมีส่วนร่วม

1.3 ด้านที่ 3 ด้านการวัดผลประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำกับติดตามตรวจสอบการวัดผลประเมินผลให้ตรงกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลการศึกษา รองลงมา คือ สถานศึกษามีการประชุมร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดให้มีการอบรมครูผู้สอนเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยการเน้นการประเมินตามสภาพจริง

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายตาม ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบความแตกต่าง ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์แสดงการเปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกประสบการณ์การปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และ ด้านการวัดผลประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผู้วิจัยอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญของการวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียน

โดยใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนเครือข่ายช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกัน และได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการบริหารงานวิชาการ จึงทำให้การบริหารงานวิชาการภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ดังปรากฏสอดคล้องกับผลการวิจัยหลายเรื่องที่ได้นำเสนอ ซึ่งเป็นการวิจัยในห้วงเวลาที่ใกล้เคียงกันนี้ โดยอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านที่ 1 ด้านการออกแบบหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการจัดตั้งคณะทำงานบริหารงานวิชาการ มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน ปรับปรุง รายงานผลการบริหารงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ สาคร มหาหิงค์ (2563) พบว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ภาพรวมมีการดำเนินงานในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน และด้านการวัดและประเมินผล เช่นเดียวกับงานวิจัยของ นิตยา พูลแสง (2554) พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ควรแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรโดยเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน มีการวิเคราะห์หลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และมีการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

1.2 จากการศึกษาด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ จัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและมีการสร้างเครือข่ายการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนได้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ นัตพงษ์ ช่ออั้งชัน (2566) ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดวิธีใหม่ ผู้บริหารควรจัดการอบรมประชุมเชิงปฏิบัติการ ร่วมวางแผนกับครูเพื่อพัฒนาการสอนที่เน้น Active Learning และเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนรู้สอดแทรกการคิดวิเคราะห์ การใช้เทคนิคการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ Project-based & Problem-based Learning เป็นต้น จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาชีพภายในโรงเรียน (PLC: Professional Learning Community) แบ่งตามระดับชั้นเรียนและครอบคลุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลของการจัดกระบวนการเรียนรู้ สภาพปัญหา ความสำเร็จ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ จิตประสงค์ ทุมะนันต์ (2564) พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมยุคใหม่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลมี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ ได้แก่ การบริหารงาน

วิชาการแบบมีส่วนร่วมยุคสมัยใหม่ 2) จุดมุ่งหมาย ได้แก่ การมีส่วนร่วมโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการบริหารงานวิชาการ 3) กลไกการดำเนินการ ได้แก่ การมีส่วนร่วมบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กร 4) การดำเนินการ ได้แก่ การมีส่วนร่วมโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 4 ด้าน คือ การวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5) การประเมินผล ได้แก่ การประเมินประสิทธิผลจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ ความพึงพอใจและความสนใจเขามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

1.3 จากการศึกษาด้านที่ 3 ด้านการวัดผลประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นผู้บริหารมีการติดตามให้ครูใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลในสถานศึกษาที่หลากหลาย มีการเน้นการประเมินตามสภาพจริง อีกทั้งมีการจัดเตรียมเครื่องมือประเมินต่าง ๆ ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพที่เหมาะสม ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ นัตพงษ์ ช่ออั้งชัน (2566) พบว่า สภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดวิถีใหม่ในสถานศึกษาในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดวิถีใหม่ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เพราะนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 เช่นเดียวกับงานวิจัย อัครายุทธ ศรีใจอินทร์ (2553) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นปัญหาลำดับแรกคือ ขาดความรู้ความเข้าใจในแนวทางการจัดทำที่ชัดเจนเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและประเมินผลการเรียนโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย สำหรับครูวิชาการที่เป็นปัญหาลำดับแรกคือ ครูไม่ให้ความสำคัญและความสนใจเรื่องการอบรมและพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลเท่าที่ควร

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายตาม ระดับการศึกษา ประสพการณ์การปฏิบัติงาน

2.1 จากผลการวิเคราะห์แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในทุกขนาดของสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างเท่าเทียมกัน โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความพร้อมด้านการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการและปฏิบัติโดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถหลอมรวมนโยบายการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับการปฏิบัติจริง รวมถึงเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าถึงและใช้

อุปกรณ์เทคโนโลยีของสถานศึกษาขนาดใหญ่ได้มากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในระบบบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารกับสมาชิก ภายในองค์กรและสร้างบรรยากาศทางสังคมที่เหมาะสมได้เป็นอย่างดีในการใช้เทคโนโลยี และในส่วนของโรงเรียนเล็ก มีการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และเพียงพอ ต่อความต้องการของผู้เรียน เนื่องจากมีประชากรจำนวนไม่มากนัก และผู้บริหารโรงเรียนเป็นกลไก สำคัญที่ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนสามารถบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ เพราะผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้มีอำนาจและมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และตัดสินใจภายใต้เงื่อนไขของปัจจัย การบริหาร ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ กษิตีศ เนียมทอง (2549) ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพตนเอง ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติการสอนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบ ศักยภาพการบริหารจัดการศึกษาด้านงานวิชาการฯ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกันกับ ยุพา พรหมแย้ม (2561) พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน อำเภอบางบัวทองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาฯ จำแนกตามเพศ ระดับ การศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต อิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกประสบการณ์การปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และ ด้านการวัดผล ประเมินผลในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาควรให้ครูได้จัดกระบวนการเรียนรู้ ของผู้เรียน จัดหาและมีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกสถานศึกษา พัฒนาครูและ ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เน้นการนิเทศแบบช่วยเหลือเป็นกัลยามิตร ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับ ปรีชา โล่ชัย (2552) พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานตามทักษะของหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ระดับมาก ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน ตามทักษะของหัวหน้างานวิชาการฯ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา อายุ และ ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษาต่างกันโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกันกับ เรติ ช้อนเพชร (2556) พบว่า ทั้งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และงาน บริหารวิชาการโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 2 ด้าน และมีความสัมพันธ์กัน โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ดังนี้

เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีการดำเนินการแก้ไขปัญหา ดังนี้

1. ด้านการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างครูกับผู้บริหาร และสถานศึกษาควรมีการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูศึกษาค้นคว้าหาเทคนิคการสอนใหม่ ๆ โดยคำนึงถึงความสามารถประสบการณ์และความถนัด และควรมีการส่งเสริมให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศแบบมีส่วนร่วม
3. ด้านการวัดผลประเมินผลในสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการพัฒนาปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และควรส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อแก้ไขปรับปรุงปัญหากับระบบงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่องานบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงานบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงปัญหากับระบบงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กษิดิศ เนียมทอง. (2549). *ศักยภาพการบริหารจัดการศึกษาด้านงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- กุลิสรา จิตรขณาวณิช (2563). *การพัฒนาระบบการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21*. สถาบันวิจัยทางการศึกษา.
- เกตกนก สวycastleข้าว. (2561). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(1), 539-553.
- จิตติมา รัตนประภา. (2559). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*. สำนักพิมพ์การศึกษาไทย.
- จิตประสงค์ ทมะนันต์. (2564). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมยุคใหม่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น].
- ชัยวัฒน์ ศรีประเสริฐ. (2564). *การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนชนบท*. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ณัฐพงศ์ วงศ์ไทย. (2563). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐพงศ์ วงศ์ไทย. (2563). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในยุคการเปลี่ยนแปลง*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 11(2), 89-103.
- ณัฐวดี วัฒนศิริ. (2563). *กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนประถมศึกษา*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนวรรณ ทองดี. (2562). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา*. สถาบันพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. (2540). *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีทางการสอน*. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS* (พิมพ์ครั้งที่ 10). บิสซิเนสอาร์เอนด์ตี.
- ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบหลักสูตรและพัฒนา*. ธนรัช.

- นิตพงษ์ ช่ออั้งชัน. (2566). แนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดวิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี].
- นิตยา พูลแสง. (2554). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- นุชจรี ศรีสมบัติ. (2565). แนวทางการวางแผนและประเมินผลการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ปรีชา โล่ชัย. (2552). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยทักษิณ].
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พรเพ็ญ แสนชัย. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพียงตะวัน ฤทธิธรม. (2558). สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์].
- ภัทรภรณ์ คงกระจำง. (2556) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
- ยุพา พรหมแย้ม. (2561). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร].
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2554). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เรตี ช่อนเพชร. (2556). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี].
- วดี อินทร์สว่าง. (2562). ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.

- วรรณวิษา จินไฟ. (2561). การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม, *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(2), 567-580.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช. (2542). *การพัฒนาหลักสูตรและการสอน*. สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. อาร์แอนด์ ปรีนซ์.
- สาคร มหาหิงค์และ เกรียงไกร ชูระพันธ์. (2563). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4*
- สุธาสนี รัตนชัย. (2560). *การบริหารงานวิชาการกับการพัฒนาผู้เรียน*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาภรณ์ ตันเกียง. (2559). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา]*.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อัศรายุทธ ศรีใจอินทร์. (2553). *การนำกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กแบบรวมเรียน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]*.
- Alkin, M. C. (1969). Evaluation theory development. *Evaluation Comment*, 2(1), 2–7.
- Bloom, B. S. (1976). *Taxonomy of Education Objective, Handbook I: Cognitive Domain*. David McKay.
- Cronbach, L. J. (1963). Course improvement through evaluation. *Teachers College Record*, 64(8), 672–683.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. McGraw-Hill.
- Hilgard, E. R., & Bower, G. H. (1975). *Theories of Learning* (4th ed.). Prentice-Hall.
- Hough, B., & Duncan, K. (1970). *Teaching description and analysis*. Addison-Westlu
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610
- Marsh, C and G, willis. (1995). *Curriculum: alternative Approaches, Ongoing Issues*. Merrill/Prentice Hall.
- Oliva, P. F. (2009). *Developing the Curriculum* (7th ed.). Allyn & Bacon, Inc.
- Posner, R. A. (1992). *Sex and Reason*. Harvard University Press.

- Provus, M. M. (1971). *Discrepancy evaluation: An approach to local program improvement and development*. Berkeley, CA: McCutchan Publishing Corporation.
- Rossi, P. H., & Freeman, H. E. (1993). *Evaluation: A systematic approach* (5th ed.). Newbury Park, CA: Sage.
- Saylor, J. G., Alexander, W. M. and Lewis, A. J. (1981) *Curriculum Planning for Better Teaching and Learning*. Holt, Rinehart and Winston
- Scriven, M. (1967). The methodology of evaluation. In R. W. Tyler, R. M. Gagné, & M. Scriven (Eds.), *Perspectives of curriculum evaluation* (pp. 39–83). Chicago: Rand McNally.
- Stufflebeam, D. L. (1971). The relevance of the CIPP evaluation model for educational accountability. *Journal of Research and Development in Education*, 5(1), 19–25.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: Theory and practice*. Harcourt, Brace & World.
- Tyler, R. W. (1949). *Basic principles of curriculum and instruction*. University of Chicago Press.
- Tyler, R. W. (1950). *Basic principles of curriculum and instruction*. University of Chicago Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย

1. ผศ.ดร.สันติ บุรณะชาติ	อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
2. นายกฤตยศ วรรณสาร	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเชียงของวิทยาคม
3. นางสาวธิณี เพชรใจศักดิ์	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนพญาเม็งรายวิทยาคม

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลในการทำวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผันของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการออกแบบหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผล

3. โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านตรงตามความเป็นจริงมากที่สุดและตอบให้ครบทุกข้อ เพราะข้อมูลที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ซึ่งการตอบแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับและจะไม่กระทบต่อหน้าที่การงานท่านแต่อย่างใด เพราะการวิเคราะห์ข้อมูลจะปรากฏผลเป็นภาพรวมเท่านั้น

ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบคำถามและขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวกรรณิการ์ กันทะ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาเขตเชียงราย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

2. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ น้อยกว่า 5 ปี

☐ ระหว่าง 5 - 10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต
อิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

1) ด้านการออกแบบหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผล

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถามนี้ขอให้ท่านพิจารณาความเห็นของท่านที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามความเป็นจริง แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และโปรดตอบทุกข้อ

ระดับ ระดับความพึงพอใจ

5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการออกแบบหลักสูตร						
0	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา		✓			

ข้อที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการออกแบบหลักสูตร						
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
2	สถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร และวิเคราะห์สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
3	สถานศึกษาจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์					
4	สถานศึกษาสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา					
5	สถานศึกษากำหนดเป้าหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างครูกับผู้บริหาร					
6	สถานศึกษานำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการใช้หลักสูตรอย่างเหมาะสม					
7	สถานศึกษามีการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
8	สถานศึกษามีการปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย					
9	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย					
10	สถานศึกษามีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความเหมาะสมกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น และสังคม					

ข้อที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการจัดการเรียนรู้						
11	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม สอดคล้องกับความสนใจและเอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน					
12	สถานศึกษามีการจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
13	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูศึกษาค้นคว้าหาเทคนิคการสอนใหม่ ๆ โดยคำนึงถึงความสามารถประสบการณ์และความถนัด					
14	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเครือข่ายปกครองชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม					
15	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
16	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
17	สถานศึกษามีการจัดอบรมครูผู้สอนในเรื่องเทคนิคการสอนเพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองสม่ำเสมอและสามารถสอนเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร					
18	สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศสื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้					
19	สถานศึกษามีส่งเสริมให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศแบบมีส่วนร่วม					
20	สถานศึกษาปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุก ๆ กิจกรรมการเรียนรู้					

ข้อที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการวัดผลประเมินผล						
21	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน					
22	สถานศึกษามีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา					
23	สถานศึกษามีหลักเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนที่เป็นมาตรฐาน					
24	สถานศึกษามีการจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน					
25	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย					
26	สถานการศึกษามีการจัดให้มีการอบรมครูผู้สอนเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยการเน้นการประเมินตามสภาพจริง					
27	สถานศึกษามีการพัฒนาปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผลอยู่อย่างสม่ำเสมอ					
28	สถานศึกษาจัดให้มีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้กับนักเรียนทุกช่วงชั้น					
29	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามติดตามการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง					
30	การกำกับติดตามตรวจสอบการวัดผลประเมินผลให้ตรงกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลการศึกษา					

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			OIC	สรุปผล
		คนที่	คนที่	คนที่		
		1	2	3		
ด้านการออกแบบหลักสูตร						
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
2	สถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรและวิเคราะห์สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
3	สถานศึกษาจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	สถานศึกษาสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	สถานศึกษากำหนดเป้าหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างครูกับผู้บริหาร	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	สถานศึกษานำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการใช้หลักสูตรอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	สถานศึกษามีการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	สถานศึกษามีการปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			OIC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการทำงานเป็นทีม						
9	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วม ของทุกฝ่าย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	สถานศึกษามีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษามีความเหมาะสมกับความต้องการ ของชุมชน ท้องถิ่น และสังคม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการจัดการเรียนรู้						
11	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบ กระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม สอดคล้องกับความสนใจและเอื้อต่อกระบวนการ เรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	สถานศึกษามีการจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระ และหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูศึกษาค้นคว้าหา เทคนิคการสอนใหม่ๆ โดยคำนึงถึงความสามารถ ประสบการณ์และความถนัด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอน นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเครือข่ายปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำ แผนการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำ แผนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			OIC	สรุปผล
		คนที่	คนที่	คนที่		
		1	2	3		
ด้านการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)						
17	สถานศึกษามีการจัดอบรมครูผู้สอนในเรื่องเทคนิคการสอนเพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองสม่ำเสมอและสามารถสอนเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศสื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	สถานศึกษามีส่งเสริมให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศแบบมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	สถานศึกษาปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุก ๆ กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ด้านการวัดผลประเมินผล					
21	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการการรับผิดชอบงานวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	สถานศึกษามีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23	สถานศึกษามีหลักเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนที่เป็นมาตรฐาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24	สถานศึกษามีการจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			OIC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการวัดผลประเมินผล (ต่อ)						
25	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
26	สถานการศึกษามีการจัดให้มีการอบรมครูผู้สอนเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยการเน้นการประเมินตามสภาพจริง	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
27	สถานศึกษามีการพัฒนาปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	*1	+1	0	0.67	ใช้ได้
28	สถานศึกษาจัดให้มีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้กับนักเรียนทุกช่วงชั้น	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
29	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามติดตามการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
30	การกำกับติดตามตรวจสอบการวัดผลประเมินผลให้ตรงกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลการศึกษา	*1	+1	0	0.67	ใช้ได้

ผลวิเคราะห์สถิติในโปรแกรม SPSS

		Statistics	
		ระดับการศึกษา	ประสบการณ์
N	Valid	186	186
	Missing	0	0
Mean		1.05	2.31
Median		1.00	2.00
Std. Deviation		.226	.696
Variance		.051	.484
Sum		196	429

Frequency Table

		ระดับการศึกษา			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปริญญาตรี	176	94.6	94.6	94.6
	สูงกว่าปริญญาตรี	10	5.4	5.4	100.0
	Total	186	100.0	100.0	

		ประสบการณ์			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยกว่า 5 ปี	25	13.4	13.4	13.4
	ระหว่าง 5-10ปี	79	42.5	42.5	55.9
	มากกว่า 10 ปี	82	44.1	44.1	100.0
	Total	186	100.0	100.0	

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ข้อ1	186	3	5	4.70	.492
ข้อ2	186	4	5	4.76	.429
ข้อ3	186	3	5	4.72	.496
ข้อ4	186	3	5	4.51	.572
ข้อ5	186	3	5	4.43	.696
ข้อ6	186	4	5	4.47	.501
ข้อ7	186	4	5	4.50	.501
ข้อ8	186	4	5	4.91	.289
ข้อ9	186	4	5	4.45	.499
ข้อ10	186	4	5	4.68	.467
ข้อ11	186	3	5	4.69	.498
ข้อ12	186	4	5	4.79	.408
ข้อ13	186	3	5	4.36	.492
ข้อ14	186	4	5	4.59	.494
ข้อ15	186	3	5	4.76	.460
ข้อ16	186	4	5	4.73	.445
ข้อ17	186	3	5	4.58	.585
ข้อ18	186	3	5	4.82	.397
ข้อ19	186	3	5	4.28	.672
ข้อ20	186	4	5	4.64	.481
ข้อ21	186	3	5	4.72	.487
ข้อ22	186	3	5	4.77	.444
ข้อ23	186	3	5	4.58	.506
ข้อ24	186	4	5	4.68	.467
ข้อ25	186	3	5	4.22	.703
ข้อ26	186	4	5	4.75	.433
ข้อ27	186	4	5	4.34	.476
ข้อ28	186	4	5	4.66	.476
ข้อ29	186	4	5	4.51	.501
ข้อ30	186	4	5	4.89	.317
Valid N (listwise)	186				

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ออกแบบ	186	4.20	5.00	4.6134	.17913
การจัด	186	4.10	5.00	4.6234	.15563
การวัด	186	4.20	5.00	4.6108	.16892
Valid N (listwise)	186				

		Descriptives							
		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
การจัด	ผู้อำนวยการ	249	4.6526	.14426	.00914	4.6346	4.6706	4.10	5.00
	รองผู้อำนวยการ	68	4.6588	.14684	.01781	4.6233	4.6944	4.30	5.00
	ครู	24	4.6896	.09998	.02041	4.6474	4.7318	4.50	4.90
	Total	341	4.6565	.14210	.00770	4.6413	4.6716	4.10	5.00
การวัด	ผู้อำนวยการ	249	4.6100	.16613	.01053	4.5893	4.6308	4.10	5.00
	รองผู้อำนวยการ	68	4.6441	.17904	.02171	4.6008	4.6875	4.30	5.00
	ครู	24	4.6625	.08754	.01787	4.6255	4.6995	4.50	4.80
	Total	341	4.6205	.16518	.00894	4.6029	4.6381	4.10	5.00
ออกแบบ	ผู้อำนวยการ	249	4.6165	.16731	.01060	4.5956	4.6373	4.10	5.00
	รองผู้อำนวยการ	68	4.6294	.16577	.02010	4.5893	4.6695	4.30	5.00
	ครู	24	4.6500	.12158	.02482	4.5987	4.7013	4.40	4.90
	Total	341	4.6214	.16408	.00889	4.6039	4.6389	4.10	5.00

Warnings

Post hoc tests are not performed for ออกแบบ because there are fewer than three groups.

Post hoc tests are not performed for การจัด because there are fewer than three groups.

Post hoc tests are not performed for การวัด because there are fewer than three groups.

Descriptives

						95% Confidence Interval for Mean			
		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Lower Bound	Upper Bound	Minimu m	Maximum
ออกแบบ แบบ	ปริญญาตรี	176	4.6193	.17783	.01340	4.5929	4.6458	4.20	5.00
	สูงกว่า ปริญญาตรี	10	4.5100	.17920	.05667	4.3818	4.6382	4.20	4.80
	Total	186	4.6134	.17913	.01313	4.5875	4.6394	4.20	5.00
การจัด	ปริญญาตรี	176	4.6253	.15712	.01184	4.6019	4.6487	4.10	5.00
	สูงกว่า ปริญญาตรี	10	4.5900	.12867	.04069	4.4980	4.6820	4.30	4.80
	Total	186	4.6234	.15563	.01141	4.6009	4.6459	4.10	5.00
การวัด	ปริญญาตรี	176	4.6142	.17162	.01294	4.5887	4.6397	4.20	5.00
	สูงกว่า ปริญญาตรี	10	4.5500	.09718	.03073	4.4805	4.6195	4.40	4.70
	Total	186	4.6108	.16892	.01239	4.5863	4.6352	4.20	5.00

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ออกแบบ	Between Groups	.113	1	.113	3.573	.060
	Within Groups	5.823	184	.032		
	Total	5.936	185			
การจัด	Between Groups	.012	1	.012	.485	.487
	Within Groups	4.469	184	.024		
	Total	4.481	185			
การวัด	Between Groups	.039	1	.039	1.370	.243
	Within Groups	5.239	184	.028		
	Total	5.278	185			

Oneway

Descriptives

						95% Confidence Interval for Mean			
		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Lower Bound	Upper Bound	Minimu m	Maximum
ออกแบบ	น้อยกว่า 5 ปี	25	4.6680	.17010	.03402	4.5978	4.7382	4.30	5.00
	ระหว่าง 5-10ปี	79	4.5557	.17956	.02020	4.5155	4.5959	4.20	4.90
	มากกว่า 10 ปี	82	4.6524	.16720	.01846	4.6157	4.6892	4.20	5.00
	Total	186	4.6134	.17913	.01313	4.5875	4.6394	4.20	5.00
การจัด	น้อยกว่า 5 ปี	25	4.6520	.14468	.02894	4.5923	4.7117	4.40	4.90
	ระหว่าง 5-10ปี	79	4.6044	.17101	.01924	4.5661	4.6427	4.10	5.00
	มากกว่า 10 ปี	82	4.6329	.14234	.01572	4.6017	4.6642	4.30	5.00
	Total	186	4.6234	.15563	.01141	4.6009	4.6459	4.10	5.00
การวัด	น้อยกว่า 5 ปี	25	4.6480	.18055	.03611	4.5735	4.7225	4.30	5.00
	ระหว่าง 5-10ปี	79	4.5608	.17128	.01927	4.5224	4.5991	4.20	5.00
	มากกว่า 10 ปี	82	4.6476	.15172	.01675	4.6142	4.6809	4.30	4.90
	Total	186	4.6108	.16892	.01239	4.5863	4.6352	4.20	5.00

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ออกแบบ	Between Groups	.463	2	.231	7.732	.001
	Within Groups	5.474	183	.030		
	Total	5.936	185			
การจัด	Between Groups	.056	2	.028	1.165	.314
	Within Groups	4.424	183	.024		
	Total	4.481	185			
การวัด	Between Groups	.343	2	.172	6.363	.002
	Within Groups	4.935	183	.027		
	Total	5.278	185			

Post Hoc Tests

Multiple Comparisons

LSD

Dependent Variable	(I) ประสพการณ์	(J) ประสพการณ์	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
ออกแบบ	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10ปี	.11230*	.03969	.005	.0340	.1906
		มากกว่า 10 ปี	.01556	.03951	.694	-.0624	.0935
	ระหว่าง 5-10ปี	น้อยกว่า 5 ปี	-.11230*	.03969	.005	-.1906	-.0340
		มากกว่า 10 ปี	-.09674*	.02727	.000	-.1505	-.0429
	มากกว่า 10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	-.01556	.03951	.694	-.0935	.0624
		ระหว่าง 5-10ปี	.09674*	.02727	.000	.0429	.1505
การจัด	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10ปี	.04757	.03568	.184	-.0228	.1180
		มากกว่า 10 ปี	.01907	.03552	.592	-.0510	.0892
	ระหว่าง 5-10ปี	น้อยกว่า 5 ปี	-.04757	.03568	.184	-.1180	.0228
		มากกว่า 10 ปี	-.02850	.02451	.247	-.0769	.0199
	มากกว่า 10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	-.01907	.03552	.592	-.0892	.0510
		ระหว่าง 5-10ปี	.02850	.02451	.247	-.0199	.0769
การวัด	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10ปี	.08724*	.03768	.022	.0129	.1616
		มากกว่า 10 ปี	.00044	.03752	.991	-.0736	.0745
	ระหว่าง 5-10ปี	น้อยกว่า 5 ปี	-.08724*	.03768	.022	-.1616	-.0129
		มากกว่า 10 ปี	-.08680*	.02589	.001	-.1379	-.0357
	มากกว่า 10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	-.00044	.03752	.991	-.0745	.0736
		ระหว่าง 5-10ปี	.08680*	.02589	.001	.0357	.1379

T-Test

			Group Statistics		Bootstrap ^a		
ระดับการศึกษา			Statistic	Bias	Std. Error	95% Confidence Interval	
						Lower	Upper
ออกแบบ	ปริญญาตรี	N	176				
		Mean	4.6193	-.0004	.0131	4.5932	4.6449
		Std. Deviation	.17783	-.00073	.00872	.15981	.19382
		Std. Error Mean	.01340				
	สูงกว่าปริญญาตรี	N	10				
		Mean	4.5100	-.0003	.0557	4.4000	4.6143
		Std. Deviation	.17920	-.01358	.03894	.08864	.24208
		Std. Error Mean	.05667				
การจัด	ปริญญาตรี	N	176				
		Mean	4.6253	-.0008	.0121	4.6003	4.6480
		Std. Deviation	.15712	-.00032	.00950	.13885	.17765
		Std. Error Mean	.01184				
	สูงกว่าปริญญาตรี	N	10				
		Mean	4.5900	.0002	.0413	4.5000	4.6667
		Std. Deviation	.12867	-.01438	.04179	.03333	.19002
		Std. Error Mean	.04069				
การวัด	ปริญญาตรี	N	176				
		Mean	4.6142	-.0003	.0129	4.5891	4.6384
		Std. Deviation	.17162	-.00045	.00845	.15538	.18731
		Std. Error Mean	.01294				
	สูงกว่าปริญญาตรี	N	10				
		Mean	4.5500	.0001	.0311	4.4834	4.6091
		Std. Deviation	.09718	-.00794	.02123	.04086	.12536
		Std. Error Mean	.03073				

a. Unless otherwise noted, bootstrap results are based on 1000 bootstrap samples

Independent Samples Test									
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference Lower Upper
ออกแบบ	Equal variances assumed	.053	.819	1.890	184	.060	.10932	.05783	-.00478 .22342
	Equal variances not assumed			1.877	10.034	.090	.10932	.05823	-.02037 .23900
การจัด	Equal variances assumed	1.966	.163	.696	184	.487	.03528	.05066	-.06467 .13524
	Equal variances not assumed			.833	10.586	.423	.03528	.04238	-.05843 .12900
การวัด	Equal variances assumed	3.355	.069	1.170	184	.243	.06420	.05486	-.04403 .17244
	Equal variances not assumed			1.926	12.452	.077	.06420	.03334	-.00815 .13656

Bootstrap for Independent Samples Test							
		Bootstrap ^a					
		Mean Difference	Bias	Std. Error	Sig. (2-tailed)	95% Confidence Interval Lower Upper	
ออกแบบ	Equal variances assumed	.10932	-.00014	.05744	.040	.00305	.23092
	Equal variances not assumed	.10932	-.00014	.05744	.089	.00305	.23092
การจัด	Equal variances assumed	.03528	-.00107	.04277	.397	-.04392	.13155
	Equal variances not assumed	.03528	-.00107	.04277	.463	-.04392	.13155
การวัด	Equal variances assumed	.06420	-.00035	.03362	.043	.00088	.13238
	Equal variances not assumed	.06420	-.00035	.03362	.096	.00088	.13238

a. Unless otherwise noted, bootstrap results are based on 1000 bootstrap samples

Independent Samples Effect Sizes

		Standardizer ^a	Point Estimate	95% Confidence Interval	
				Lower	Upper
ออกแบบ	Cohen's d	.17790	.614	-.027	1.254
	Hedges' correction	.17863	.612	-.026	1.249
	Glass's delta	.17920	.610	-.099	1.291
การจัด	Cohen's d	.15585	.226	-.411	.864
	Hedges' correction	.15648	.225	-.410	.860
	Glass's delta	.12867	.274	-.382	.916
การวัด	Cohen's d	.16875	.380	-.258	1.018
	Hedges' correction	.16944	.379	-.257	1.014
	Glass's delta	.09718	.661	-.059	1.350

a. The denominator used in estimating the effect sizes.

Cohen's d uses the pooled standard deviation.

Hedges' correction uses the pooled standard deviation, plus a correction factor.

Glass's delta uses the sample standard deviation of the control group.

T-Test

			Group Statistics				
			Bootstrap ^a				
					95% Confidence Interval		
ประสบการณ์			Statistic	Bias	Std. Error	Lower	Upper
ออกแบบ	น้อยกว่า 5 ปี	N	25				
		Mean	4.6680	-.0012	.0350	4.5952	4.7343
		Std. Deviation	.17010	-.00498	.02657	.11130	.21329
		Std. Error	.03402				
		Mean					
	ระหว่าง 5-10ปี	N	79				
		Mean	4.5557	-.0007	.0200	4.5152	4.5917
		Std. Deviation	.17956	-.00157	.01215	.15454	.20065
		Std. Error	.02020				
		Mean					
การจัด	น้อยกว่า 5 ปี	N	25				
		Mean	4.6520	.0000	.0294	4.5958	4.7118
		Std. Deviation	.14468	-.00466	.01730	.10427	.17500
		Std. Error	.02894				
		Mean					
	ระหว่าง 5-10ปี	N	79				
		Mean	4.6044	.0003	.0195	4.5667	4.6435
		Std. Deviation	.17101	-.00125	.01564	.13638	.20021
		Std. Error	.01924				
		Mean					
การวัด	น้อยกว่า 5 ปี	N	25				
		Mean	4.6480	.0013	.0365	4.5727	4.7228
		Std. Deviation	.18055	-.00698	.02509	.12487	.22120
		Std. Error	.03611				
		Mean					
	ระหว่าง 5-10ปี	N	79				
		Mean	4.5608	-.0009	.0185	4.5247	4.5957
		Std. Deviation	.17128	-.00171	.01283	.14594	.19659
		Std. Error	.01927				
		Mean					

a. Unless otherwise noted, bootstrap results are based on 1000 bootstrap samples

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ออกแบบ	Equal variances assumed	.504	.479	2.759	102	.007	.11230	.04070	.03157	.19304
	Equal variances not assumed			2.838	42.294	.007	.11230	.03957	.03247	.19213
การจัด	Equal variances assumed	.090	.765	1.255	102	.212	.04757	.03791	-.02762	.12276
	Equal variances not assumed			1.369	47.079	.178	.04757	.03475	-.02233	.11747
การวัด	Equal variances assumed	.007	.935	2.191	102	.031	.08724	.03982	.00827	.16621
	Equal variances not assumed			2.131	38.652	.039	.08724	.04093	.00443	.17006

Bootstrap for Independent Samples Test

		Bootstrap ^a				
		Mean Difference	Bias	Std. Error	Sig. (2-tailed)	95% Confidence Interval Lower Upper
ออกแบบ	Equal variances assumed	.11230	-.00049	.04075	.008	.03084 .19009
	Equal variances not assumed	.11230	-.00049	.04075	.011	.03084 .19009
การจัด	Equal variances assumed	.04757	-.00024	.03476	.172	-.02085 .11412
	Equal variances not assumed	.04757	-.00024	.03476	.182	-.02085 .11412
การจัด	Equal variances assumed	.08724	.00219	.04107	.040	.00552 .17152
	Equal variances not assumed	.08724	.00219	.04107	.051	.00552 .17152

a. Unless otherwise noted, bootstrap results are based on 1000 bootstrap samples

Independent Samples Effect Sizes

			95% Confidence Interval		
Standardizer ^a			Point Estimate	Lower	Upper
ออกแบบ	Cohen's d	.17738	.633	.174	1.090
	Hedges' correction	.17870	.628	.172	1.082
	Glass's delta	.17956	.625	.163	1.084
การจัด	Cohen's d	.16519	.288	-.164	.739
	Hedges' correction	.16642	.286	-.163	.733
	Glass's delta	.17101	.278	-.175	.729
การวัด	Cohen's d	.17351	.503	.047	.957
	Hedges' correction	.17480	.499	.046	.950
	Glass's delta	.17128	.509	.051	.965

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	กรรณิการ์ กันทะ
วัน เดือน ปี เกิด	5 ตุลาคม 2533
สถานที่เกิด	จังหวัดพะเยา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2555 ศศ.บ.(ศิลปศาสตรบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, จังหวัดเชียงราย
ที่อยู่ปัจจุบัน	143/1 หมู่ 14 ตำบลน้ำแวน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา
ผลงานตีพิมพ์	กรรณิการ์ กันทะ และธารารัตน์ มาลัยเถาว์. (2568, 26 เมษายน). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย [Paper presentation]. การประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 11, กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
รางวัลที่ได้รับ	-

